

N:o 103.

Af herr **Kronlund**, om ändring i lagen angående ryttare-, soldat- och båtsmanstorps befriande i vissa fall från ansvar för inteckningar i stamhemmanet den 18 oktober 1907.

Genom lagen den 18 oktober 1907 angående ryttare-, soldat- och båtsmanstorps befriande i vissa fall från ansvar för inteckningar i stamhemmanet möjliggjordes för köparne af de gamla soldattorpen att kunna, oafsedt de allmänneligen gällande bestämmelserna, vinna befrielse från stamhemmanens inteckningar utan den stora svårighet och kostnad, som nu är förenad med inteckningars relaxering i afsöndrad lägenhet.

Enligt § 1 i nämnda lag skulle för att nämnda befrielse finge ägarum lägenhetens ägare inför domstol styrka, att lägenheten utgjorde område, som varit till ständigt ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp anslaget, samt före den 1 juli 1908 göra ansökning om detta förhållandes antecknande i lagfartsprotokollet, därest lägenheten från stamhemmanet upplåtits innan lagen trädde i kraft.

Denna förenämnda tidsbegränsning vållar emellertid, att ändamålet med lagen i betydlig grad förfelas. Ifrågavarande lag af den 18 oktober 1907 hade ej hunnit komma till så vidsträckt kännedom, som önskligt varit, innan tidsbegränsningen tilländalupit. Denna snäfhets har medfört att mången gått miste om den fördel, som lagen särskildt med tanke på de gamle innehafvare af soldattorpen afsett. Mången köpare af dylika torp i mina hemtrakter hafva under föregående år fastän för sent hänvänt sig till mig och min vikarie i Skånings m. fl. härads domsaga med förfrågan om möjligheten att erhålla den i § 1 af ifrågavarande lag stadgade anteckning. Det synes mig olämpligt att genom

denna snäfvta tidsbegränsning från en önskvärd och väl behöflig lättnad utestänga personer, som i allmänhet äro så väl i behof af lagstiftningens stöd och hjälp.

Jag vågar därför vördsamt hemställa,

att Riksdagen för sin del ville besluta att den i förenämnda lag den 18 oktober 1907 stadgade tid intill den 1 juli 1908, inom hvilken de i § 1 i denna lag föreskrifna åtgärder skulle vara fullgjorda, måtte utsträckas till den 1 juli 1911, och att 1 § i samma lag i öfverensstämmelse därmed ändras.

Stockholm den 25 januari 1909.

G. Kronlund.

N:o 104.

Af herr **Kronlund**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ändrade grunder för riksbankens förvaltning och verksamhet.

Vårt land har haft att uppvisa en storartad ekonomisk utveckling under de senaste årtiondena. Under det att t. ex. Sveriges varuomsättning år 1886 visade ett sammanlagdt belopp af omkring 530 millioner kronor, uppgick omsättningen år 1907 till omkring 1,207 millioner kronor. Exporten hade under denna tid vuxit från 228,5 millioner kronor till 524,7 millioner kronor. Taxerade inkomsten af kapital och arbete uppgick för hela Sverige år 1897 till 538 millioner kronor och 1907 till 1,145 millioner kronor.

Taxeringsvärdet å fast egendom, som år 1884 uppgick till 3,685 millioner kronor, utgjorde år 1907 6,656 millioner kronor.